

Bécsből, Pénteken, December 7-dikén 1821.

Joniai Szigetek.

A' Korfui Ujságlevelében Okt. 27-dikén illy Akta találtatott a' Cerigo szigetén előfordult (egy alább is megemlítettődő) történetekről: —

„Minekutánna a' Senátus, néhány gonoszok által a' Cerigo szigetén elkövetett rút cselekedetre nézve, ő Excellenciájának az (Anglus) Lord Fő Biztosnak kívánsága szerint rendkívülvaló gyűléstartásra össze gyülekezett volna, olly czállal, hogy azon dolgok felett tanácskozzék, a' mellyek ezen sziget lakosainak csendességét, karakterét, hírénevét, s az idegen Státusok eránt való állapotját nagyon veszedelmezethetnék — arra nézve, hogy az illy gonoszságok' elejébe jövendőre nézve gát tétethetessék, szükségesnek találta a' Senatus az alább előforduló Határozás (*) által Cerigo szigetét a' Martialis Törvény alá vetni s azon iparkodni, hogy egy illy rettentő bűnnek istentelen gerjesztőji, okozóji, éppen azon keménységgel megbüntettesse nek, a' mellyet az illy környülállások és esetek megkivánnak: —

(*) „Corfu, Oktober 20-dikán 1821.
Senatusi Határozás. —

„Mint hogy a' Cerigói Residens által 6' hónap' 12-dikén tétetett, s ő Excellenciája a' Lord Fő Biztos által a' Senatus' elejébe küldetett tudósításból kilátszik, az, hogy Cerigo szigetén Cavanna nevű

falunak lakosai által nagyon rút, rettentő és terhesítő környülállásoktól követődött bűn követetett el, kik, néhány Mainotokkal (Török Országai lakosokkal) való összebeszélés után, kiknek azt ígérték vala, hogy őket a' magok Törvényes Országlószékjek ellen segíteni fogják, 41 Törököket, kik a' szigetnek ezen részére kiszállottak vala, álnokul a' sziget' belső részére csaltak vala, legkegyetlenebb és legembertelenebb módon meggyilkoltak, a' midőn az élöket a' holtakkal összekötözvén s őket szörnyű nagy kövekkel megterhelvén, illy állapotban a' tengerbe hányták. — s minthogy az is világos továbbá, hogy, midőn a' Helybeli Kormányzék az említett Cavanna nevű faluba Polgári Biztosokat küldött volna, olly utasítással, hogy azon Személyeket, a' kik ezen ündorító cselekedeteknek elkövetése által magokat bűnösökké tettek, fogságra tegyék, ő ezen Polgári Tiszteknek, a' magok kötelességeiknek tellyesítésében ellent állottak, a' melly történetek után a' feljebb említett Residens a' Helybeli Kormányzékkel egygyetértve meghatározta, hogy a' Martialis Törvényt, az Aprilis' 5-dik napján 1821-ben készült Bill szerént, a' többször említett faluban proklamáltassa; —

„Meghatározatik, a' mi következik
„1) A' Constitúziós Helybeli Tiszti-

karok által a' feljebb említett Bill' ereje szerént kihirdettetett Martialis Törvény helybehagyattatik, s az egész Cerigo szigetére s minden hozzátartozókra kiterjesztetik.

„2) Az említett Kihirdetésnek napjától fogva számlálván, minden Polári Helybelt Tisztikarok vissza térni kötelezettek a' magok hivatalos foglalatosságainak folytatására.

„3) Ő Excellentiája a' Lord Fő Biztos kérettenik a' Senatus által, hogy ezen környülállásokra nézvé minden büntetési és előrevigyázási eszközöket elévítettessen, mellyeket a' maga' bölcsessége szerint ezen eléfordúlt történetekre nézve szükségeseeknek lenni gondol.

„4) Ezen Határozás nyomtattassék ki, s azon Tisztikarokhoz, mellyeket illet, végrehajtás végett küldetessék-el —“

„Theotoky. — Sidney Osborne, Titoknok.

Helybehagyta: Maitland, Lord Fő Biztos s t.

Török Birodalom.

Nem régen emlékeztünk vala a' Lepantói öbölben Galaxidi mellett eléfordúlt történetekről. Most ezekről ekképpen írnak bővebben: —“

„A' Török hajós sereg September' 19-dikén Patrásnál megjelenván, s ott vasmacskákon megállapodván, a' Fő vezér azonnal kiment a' Paschához, s velle az Insurgenseknek ezen vidékekről lejendő elhergettetések eránt megegyezett. September' 21-dikén, öt Briggek, mellyek az Egyiptomi hajós Osztálytól valók voltak, Patrás mellől elevezvén, a' Lepantói öbölbe vették evezéseket. a' hol Calamucdartinál vasmacskájikat kihányták. Egy fegyveres sereg ugyan oda a' szározon indúlt útnak. Ezen sergek Albaniaiak és Egyiptomiak voltak, mellyekkel a' Patrasi Pascha az Umblói hegyre, hova a' Görögök három ágyukkal állottak vala ki, reá ütött. A' tüzeles elemtén nagyon hevesen folyt. A' Görögök azonban nem sokáig állhattak ellen, s a' Törökök az ő ágyujikat elnyervén, azokat Patrásba vitték. Ismail Bei azonközben az Albaniai seregnek egy osztályával az Umblói hegyen által nyomakodott, s egy azon találató klastromot elfoglalván, abban magát megerősítette. Hadi és eleségi készületet is sokat talált ezen klastromban. Sept. 29-dikén ugyancsak az Egyiptomi hajós seregnek 24 hajókból álló osztályja Galaxidihez evezvén, fegyveres serget is vitt oda. Hasonlóképpen ugyan oda vette evezését a' Patrasi Pascha is számos apró szállító hajókkal, a' mellyeken nagy számú, külömbkülömb Európai nemzetekből való hajós legények is találtattak. Hasonlóképpen ugyan oda vette evezését Oktober' 1. sö napján estve a' Salonai Ismail Bei is négy hajókkal, mellyeken 800 emberekből álló sereg találatott. Utóbb, Okt. 3-dikán, a' főbb erő is oda vette evezését, a' melly 4 linea-hajókból, 14 fregátokból s 5 Briggekől állott. Ezek a' Papis nevű fok felé tartottak. Mind ezek a' mozdulások tehát nyilván mutatták, hogy ezen Török tengeri erő a' Galaxidi mellett öszsesereglett Görög hajókra akar reájok csapni. A' minthogy Okt. 5-dikén már meg is érkezett volt a' hír Zante szigetére, hogy a' Törökök, kevés óráig tartott csatázás után, a' Görögöket, minekutánna ezek a' Török hajókat, gyujtó hajók által meggyujtani és semmivé tenni, sikereilenül iparkodtak volna, megverték, s hatvan hajójikat, mellyek közt több Briggek s még nagyobbak is találtattak, részint semmivé tették, részint elfogták. A' tengeri győzelem után a' Török fegyveres sergek, az Ismail Bei vezérlese alatt, a' hajókon levő ágyuknak oltalma

gök három ágyukkal állottak vala ki, reá ütött. A' tüzeles elemtén nagyon hevesen folyt. A' Görögök azonban nem sokáig állhattak ellen, s a' Törökök az ő ágyujikat elnyervén, azokat Patrásba vitték. Ismail Bei azonközben az Albaniai seregnek egy osztályával az Umblói hegyen által nyomakodott, s egy azon találató klastromot elfoglalván, abban magát megerősítette. Hadi és eleségi készületet is sokat talált ezen klastromban. Sept. 29-dikén ugyancsak az Egyiptomi hajós seregnek 24 hajókból álló osztályja Galaxidihez evezvén, fegyveres serget is vitt oda. Hasonlóképpen ugyan oda vette evezését a' Patrasi Pascha is számos apró szállító hajókkal, a' mellyeken nagy számú, külömbkülömb Európai nemzetekből való hajós legények is találtattak. Hasonlóképpen ugyan oda vette evezését Oktober' 1. sö napján estve a' Salonai Ismail Bei is négy hajókkal, mellyeken 800 emberekből álló sereg találatott. Utóbb, Okt. 3-dikán, a' főbb erő is oda vette evezését, a' melly 4 linea-hajókból, 14 fregátokból s 5 Briggekől állott. Ezek a' Papis nevű fok felé tartottak. Mind ezek a' mozdulások tehát nyilván mutatták, hogy ezen Török tengeri erő a' Galaxidi mellett öszsesereglett Görög hajókra akar reájok csapni. A' minthogy Okt. 5-dikén már meg is érkezett volt a' hír Zante szigetére, hogy a' Törökök, kevés óráig tartott csatázás után, a' Görögöket, minekutánna ezek a' Török hajókat, gyujtó hajók által meggyujtani és semmivé tenni, sikereilenül iparkodtak volna, megverték, s hatvan hajójikat, mellyek közt több Briggek s még nagyobbak is találtattak, részint semmivé tették, részint elfogták. A' tengeri győzelem után a' Török fegyveres sergek, az Ismail Bei vezérlese alatt, a' hajókon levő ágyuknak oltalma

alatt, Galaxidihez a' szározra kiszállottak, s a' városra reá ütöttek, a' melyet nagyon gyenge ellentállás után elfoglalván, azt kevés órák alatt hamuvá égették. Azon lakosok, kik a' tüzből és kardoktól megmenekedhettek, a' hegyekre szaladtak ki s ott tévelygenek. — A' Patrasi Pascha' serei sok nyereséggel tértek vissza tanyájokba. Az itt nyert Görög hajók azok, mellyekkel a' Török hajós sereg, a' Dardanellákhoz győzedelmesen vissza érkezett.

Azon Zantei történetekről, mellyekről a' Londoni Ujságokból már hasonlóképpen emlékeztünk régebben, most egyképpen irnak az újabb tudósításokban, egyenesen Zantéból Oktob. 15 - dikén: — „A' Lepantói öbölből, a' feljebb említett tengeri csatázásokról vissza felé vezető Török hajók között egy Brigg, mellyet a' Török vezér vigyázatra Zante' déli partjai felé kiküldött vala, Okt. 9 - dikén nap' feljötekor egy Görög hajós-osztállyal találkozáván, négy Görög hajók a' Török Brigget körül vették, s nagyon heves verekedést folytattak véle, a' melly valami hat órát tartott. A' Török hajós-sereg azonközben a' nagy ágyuzást hallván a' Kapudana - Bei' vezérése alatt a' veszedelemben lévő Briggnak segítségére jött, hanem a' Görögök az ő közelgetését eszékbe vévén, őtet be nem várták, hanem a' csatázó helyet oda hagyván eltávoztak. A' Török Brigg azonközben a' nagy szelvény által ide s tova hanyattatván, Zante' déli partjához csapattatott s ott megfeneklett. A' Zantei lakosok a' hajónak szerencsétlen történetét eszékbe vévén, felfegyverkezve oda siettek, és a' a' Törökök ellen való nagy gyűlölség által lelkesítettvén, a' hajónak neki estek, azt felgyújtották, s a' rajta lévő embereket összevagdalták. Ekkor a' Zante szí-

getén lévő Ánglus Kommandáns, megértvén, hogy mi történt a' szerencsétlen Törökökkel, 12 emberekből álló őrző csoportot küldött-el a' neutralitásnak fenntartására, a' melly csoportnak Ánglus vezére minden szépszerént való eszközök által próbálta a' Zantei népet a' csendeségre s rendre vissza téríteni, de a' melly, a' helyett hogy engedelmesskedett volna, annyira elvetemedett, hogy az őrizetre oda küldetett csapatot reáütéssel fogadta, melly által néhány emberek megölettetek s többek megsebesítették. — Ezen történet arra indította a' Zantén lévő Ánglus Tisztikarokat, hogy a' Martialis Törvényt ezen szigetnek lakosai között proklamáltassák.

Nagy Britannia és Irlandia.

Az Irlandia' déli részein folyó nyugatatlankodások, a' Nov. 21 - dikén költ Londoni Ujságlevelek szerént még mind jobban jobban nevedtek. A' Lord-Lieutenant két Proklamációt hirdtetett-ki az eránt, hogy a' támodásban foglalatoskodó tartományokban a' katonaság szaporittasék. A' Limericki Grófságba, a' melly legkissebb és csak 50 négyszeg mértföldekből s 198,160 lakosokból áll, már 2—3 ezer emberekből álló fegyveres nép mentbe, de még eddig ez sem állhatott ellene az éjjeli elvetemedéseknek, s a' házakhoz való berontásoknak. A' Dublini Journal Nov. 16 - dikán nagyon megrettentette vala a' lakosokat, azt irván, hogy a' következő napon egész massával való felkelést fognának tenni az Insurgensek, a' melly ugyan szerencsére nem történt-meg. A' Corki Grófságban lévő Mallo w nevű népes ferdő-helybeli gazdag polgárok, feles summát tettek össze az ott lévő nemzeti katonaságnak buzdítására, azért, hogy

éjjel napon fegyverben álljanak és vigyázzanak, 's magok a' legelékelőbb polgárok beiratták neveiket a' Politziai tisztek közzé. Az Országúton éjjel nappal járnak fel 's alá az örálló csoportok. Mal-lowba megérkezett Generális Aylmer 's Corkból fegyveres sergect is vártak oda.

Spanyol Ország.

A' Madridból Párisba érkezett tudósítások szerint Infáns Ferencz Lajos Ferdinand, Kadixsi Herczeg, a' Király' második testvéröcsének Don Franz-de-Paulának és Charlotta Ludovikának a' Berry Herczeg' Özvegye' testvéreinek (a' Nápolyi Koronaörökös Princz' leányának) 1820-ban Május' 6-dikán született fija, a' közelebb lefolyt Nov. 15-dik napján, Escurialban meghalt, melly szomorú történetről a' tengeri Minister, ki ekkor éppen ott a' Királyi Udvarnál volt, a' Cortesek' gyűlését tisztiképpen tudósította.

Egy Madridi tudósításban Nov. 13-dikáról ezek találtatnak: — „Itt minden napokat valamely botránkoztató cselekedet által bélyegeznek a' revolúziós emberek. E' hónap' 10-dikén reggeli 9 órakor az Aranykút' klubja előtt öszszecsoportozások történtek, ezek processióval az utcákon le 's fel jártak, 's Szabadsági és Riegó' tiszteletére készült énekeket énekeltek, 's minekutánna útjokban a' számjok meglehetősen megnevekedett volna a' Zelenque nevű piacon karikába állván, néhányan felkiáltottak, hogy Kadixsi barátjaik' példaadása szerint ők is csináljanak a' utadafét az Universalnak egy árkusával, mellyet, egyszersmind a' Traga-la-perróra reá kezdvén, 's azt kiáltozván, hogy: „le a' Ministerekkel! Éljen Riegó!“ — azonnal végre is hajtottak. Némellyek még ezt is kiáltották:

„Éljen Riegó Császár!“ Az egész város nagy félelemben vala. A' csendességszerető lakosok ajtajikat bezárták; a' dühösködők' fanatikuskodása óránként nevedett, 's undok cselekedetektől lehetett tartani — hanem több felőlről érkezvén fegyveres vigyázó csoportok, ezek által a' lármázók széllyel kergettettek 's a' csendesség egyéb eránt helyre állott, csak a' főbb lázszasztók vették-be néhány házakba magokat, a' hol kérelmet készítettek a' Cortesekhez az eránt, hogy a' Ministerek tétetessenek-le. Nem ok nélkül lehetett félni, hogy ezen lárma a' következett napon is meg fogna újittatni: de csakugyan nem érezték magokat a' lármázók oilly erővel lenni, hogy a' Tisztikarok által a' csendességnek fenntartására kiállított fegyveres erőnek ellene állhassanak, melyre, nézve ezen estve tellyes csendességben maradtak mindenek. Nem így történt a' dolog 12-dikben estve, a' midőn valami száz lázszasztók a' Nap' kapujához tolahodván, ismét így kiáltoztak: „Le a' Ministerekkel! Éljen Riegó!“ A' strázsán álló Tiszt megintette a' lármázókat, hogy oszoljanak széllyel, külömben reájok lövet, hanem eleintén nem volt foganatos a' fenyegetődzése, 's az Ujságégetés itt is véghez ment: hanem midőn ennek végfele a' lármázók' sergéből valaki a' strázsáhra reá lött volna, ezek ekkor a' Tiszt' parancsolatjára a' lármázókat körül vették 's közülök 32-töt fogságra vittek. Egy Oberslieutenánt is találtatik köztök, a' ki polgári ruhába lévén öltözködve, a' lármázókat kommandirozta. Azt beszéllik, hogy két vagy három embereket, a' kik mikor Madridban valami efféle támodás volt, mindenkor fő személyeket jádztotak a' népnek lázszasztásában, példásan meg akarnak büntetni. Egy szóval a' fő város most oillyan, mint ha az ellenség

ostromlaná; a' strázsa csoportok meg vagy-
nak kettőztetve; a' Militzia és a' regulá-
ris őrző sereg szüntelenül fegyveresen ál-
lanak; a' Polgári Kormányozó gyakran
tanácskozik most a' Fő Kapitánnyal majd
a' Municipalis tisztekkel. Escurialba, hol
a' Királyi familia van, gyakran küldet-
nek ki követségek. Granadába, Malagába
's más városokba is sürgető tudósításokat
küldöttek a' nyughatatlankodók, meghí-
ván őket, hogy ezek is olly tudósításo-
kat küldjenek Madridba, mint a' Sevilla
's Kadixs beliek küldtek, különben a'
szabadság' és haza' ellenségeinek fognak
tartatni. —

„Saragossában ismét felemelték fo-
jeiket a' Riegó' barátjai; 10-dikben estve
ismét illy kiáltozással jártak le 's fel az
uczákon a' tolongók: „Éljen Riegó! hal-
jon meg Moreda!“

A Journal-de-Paris ekképpen szoll: —
„A' Madridból Nov 12-dikén indult tudósi-
tások szerint Kadixs úgy nyilatkoztatta-
ki magát, hogy nem tart a' jelenvaló Systemá-
val; a' város és a' hid, mellyen oda be-
mennek, úgy erőssítetnek, mint ha az ellen-
ség a' kapu előtt állna. Egész Andalusiá-
ban nagy mozgás van; nagy történet-
hez készülni látszanak mindenek. A' fi-
nanzia olly rossz lábakon áll, hogy már
rosszabbakon nem lehet. Hat hónapoktól
fogva semmi tisztviselő, még Minister se'
kapott fizetést. A' közönséges kassában
nincs több 1000 vagy 1200 Piastereknél,
a' melly alig elég a' Madridi őrzőseregnek
néhány napokig való fizettetésére.

Barcellonában még 70—80-ra telik
napjában a' halottak' száma. Eleintén leg-
inkább a' legjobb korú és erejű embere-
ket lepte meg a' Sarga-hideg; most már
nagyobbadon az aszszonyokat, gyerme-
keket 's öreg embereket bántja. Egy An-
glus illy eszközökkel való éleést jóval a'

Londoni levelekben a' Sargahideg ellen
— 1) Ha valamely városban jelenteni
kezd magát ezen nyavalya, az uczákon
és piacokon nagy tüzeket kell csinálni 's
puskaporot is kell belé hányni — 2) Az
emberek egész testjeken viaszkas tafotá-
ból készült ruhát hordozzanak, még pedig
úgy, hogy az, füleiket és fejeket is egész-
szen betakarja; alorcztát is tegyenek áb-
rázatjokra mikor kimennek házaikból, 's
az alorcztát jól fokhagymázzák meg; e'
mellett napjában igyanak öt hat jó pohár
Maderai bort, de elegyítsék meg China-
porral — 3) Ha valaki eszébe veszi, hogy
a' Sarga-hideget elkapta, azonnal vegyen-
be egy pohár citromlevet, kezeit és lá-
bait pedig mind addig dörgöltesse köröz-
bogárral, míg hojagok nem támoznak raj-
ta 's víz nem folyik belőlök. Teste' al-
kattatásának erejéhez képpest Bordeauxi
bort is igyék, megmelegítve, 8, 9 vagy
10 pohárral. Egy ennyi citromlevet is
elegyítsen belé. Ezek arravalók, hogy
szüntelen izzadjon, míg meg nem gyó-
gyul.

Sevillából így irt Nov. 3-dikán
az Impartial nevű Ujságnak kiadóijhoz
egy magános levelezőjök: —

„Uraim! Képzelem, hogy nem ijed-
nek meg az Urak, ha értésekre adom,
hogy Ujságjoknak 42-dik számú darabját,
itt a' Franciskánusok' piacán megégették,
nem Hohér' keze által ugyan, minthogy
ezt meg nem találták, hanem egy tisztvi-
selőnek kezei által, a' ki Amérikába ren-
deltetett vala, de a' kit azért, hogy maga
oda el menni nem akart, Madridból elker-
gettek vala. Éppen illy kevés nyughatat-
lanságot fog az Uraknak okozni azon irás-
nak szemlélése, mellyet itt tegnap néhány
Tisztikarok az Országlósékekhez készítettek
's t. Ezek mind azon embereknek esme-
retes taktikájik, a' kik mindenkor az ár-

taflan és türedelmes népnek nevében beszellenek, s azokat ezen Firma által takarják, a' mellyekről azonközben már az uczákon és kávéházakban is nyilvánosságosan beszélnek. Minthogy az állapot naponként kritikussodik, ehhez képpent napról napra nyilvánosságosabban szükség beszélnek is, azért, hogy végezetre az emberek' szemei kinyíljanak, s azon megfogó urkokat, mellyek által egy kisded rész a' nemzetnek felettébb sokkal nagyobb részét, melly a' feneketlen örvénynek már éppen a' szélénél szunnyadozik, meglephessék s megfoghassák. A' csendességet szerető embereknek szerencsétlenségekre, ez a' faktiosus de felettébb munkás, olly kevés számú rész, hogy a' Spanyol nemzetnek három per Cent részét is alig teszi, két ostrom-bástyákhöz támoszkodik, a' mellyek a' magok tulajdonságaikhoz képpent nagyon erősek. Az elsőt ezen ostrom-bástyák közzül, teszik a' gonosz természetű titkos Egygyesületek, a' mellyeknek, Comunerós, Carbonari, Calderari, Színes Kőművesek (Colorati Murarii) a' neveik, s a' mellyeknek célzása abban áll: hogy a' mi becsületes mezei gazda és szorgalmatoskodó embereinket demoralizálják; az ő második ostrombástyájakat azok a' sok ifjú tiszték formálják, kik a' las-Cabezas-de-S. Juannál s más helyeken szerzett dicsőség által megvakítottván, az említett Egygyesületeknek zászlójára megesküdtek, és a' kik azoknak a' nagy és felettébb büns dicsőség szomjúzó embereknek munkálódó eszközeikül szolgálnak, kik a' Comunerósoknak, Carbonariknak s egyéb efféléknek vezérlőjek lévén, Madridban tartózkodnak, s onnét mind azokat a' mesterséges mozgásokat kormányozzák, mellyek a' tartományokban most itt majd amott történnek. Világos dolog,

hogy egygyenként széllyel-lakó és védelem nélkül lévő polgárok, kiknek ugyan se' céljok se' plánumjok nincsen, ámbár az ő számjok sokkal nagyobb, csakugyan még sem állhatnak ellent eme mesterséges és számos tologásoknak, mellyek az ő szemeik előtt naponként eléfordúlnak, s a' mellyeknek szemlélésére ok magok is össze szaladnak, hogy azokra bámszedjanak, éppen mint az innepi processiókra is össze futni szokott a' sokaság, hogy azon szép muzsikát halgassa, melly azokat kíséri. Én röviden leírom néktek, Uraim, azt a' tegnapi zsinatot, mellyel a' feljebb említett Irás az Ország-lószékhez készítettett: de előre a' dolognak tulajdonképpen való szármozását magyarázom meg. Uraságtok tudják azt, hogy most nállunk a' Respublikáról való idea kapott nagy erőre, minthogy közzülök éppen a' legfennebb-repdesok a' Francia Revolúciónak legszörvösebb követőjök, annyi külömbséggel, a' mennyi egy eredeti festés és egy caricatúra között szokott lenni. Ezen urak most minden tartományainkat különkülön akarják emancipálni, ez által remélnvén, hogy célzásokat legbizonyosabban elérhetik. Igaz, hogy a' Constitúciónak megsértetése által, a' melly ezen Cathegoriákról: Servilis, Liberalis, Afrancesados, Mérschlett, Exaltatus (fennrepdeső), semmit se' tud, s minden hivatalokat, csak ezen egy fel-tétel alatt, hogy a' betetendő, Státus' polgárja legyen, a' Királynak, a' Ministereknek, s a' Státustanácsnak választás-sokra bíz: hanem minthogy a' betetett-tető személlyekben csakugyan meghívántatik az, hogy a' Constitúziós Systema eránt hajlandók legyenek: innen arra a' fogásra találtak céljok' elérhetése végett útát módot a' lázszatók, hogy az Ország-

lőszéknek minden kinevezéseit erőteljese-
nek lenni nyilatkoztatják, 's ez által a'
dolgot oda viszik, hogy a' tartományok
a' fő várostól egymás után elszakadnak.

(A' többi következik).

B é c s.

Ő Császári Királyi Felsége kegyelme-
sen méltóztatott a' Magyar Udvar. Fels. Can-
celláriánál volt Tiszteletbeli Conceptualis
Practicanst Kolo'si és Cseleji Kolo'sy Ist-
ván Urat, tisztének mindenkor serény 's
hív teljesítéséért ugyan azon fő Hivatalnál,
Tiszteletbeli Udvari Concipistává kine-
vezni.

Magyar Ország.

A' nem egyesült Görögség Nemzeti
Iskoláinak Ő Felségétől Magyar Országra
nézve helyben hagyatott rendbeszedetésé-
hez képest a' Budai Szabad és Kir. Fő Vá-
rosban lévő községben, melly egygyik a'
leg öregebbek közül, a' helybeli Iskola Fel-
vigyázónak tisztére az illető Kerületi Igaz-
gatásnak beadott javallására Királyi Taná-
csos Nesztorovics Ur az egész Magyar Or-
szágbeli nem egyesült Görög Iskolák Fő
Inspectora, és Directora, az Iskolai syste-
ma szerént lévő hatalmából a' Tabáni All-
Bíró, Sztankovics György Urat, választ-
ott Polgárt, és a' fegyveres Polgárság kö-
zött Fő Strázsa Mestert, kinek jeles tulaj-
donságai, 's megbizonyított ügyessége, úgy
a' külömbféle nyelvekben való jártossága,
's az Iskolákhoz vonzó nagy hajlandósága
ismeretes, helybeli Direktorrá kinevezte,
's abban megerősítette. Ezen új Director
Ur November 22-ken a' köz-ség előtt a'
Kerületbeli Director Ur által ezen hivata-

lába fényesen beiktattatott, és az Iskolai
Elöljárók lajstromába feljegyeztetett.

Pesti Ujságleveler szerént az A u r ó-
ra című hazai Almanak 1822-re megje-
lent. De minthogy még ekkoráig csupán
Pesti Könyvárosoknál találtató, láttatlan-
ban mást nem tehetünk, minthogy azt
azon Ujság ítéletével ajánljuk: "

„A' Felséges Császárné és Királyné Asz-
szonyunknak Höfel által srafirozó mód sze-
rint igen díszesen metszett, és szerencsé-
sen eltalált képe ékesíti a' könyv' homlo-
kát, 's minden Magyarnek szívét elragadó
gyönyörűségre emeli, minthogy Nemze-
tünk' Anyja a' Hazafiúi szép igyekeze-
teknek, 's Nemzetünk eránt való kegyel-
mes hódolásának jeléül Felséges képével
ezen díszes igyekezetnek fényt, 's az aján-
lásnak elfogadásával, azt a' magas oltal-
mat nyújtani méltóztatott, melly mind a'
dolgozó Tudósokba életet, mind a' Nem-
zeti Olvasókba magok becsülésének érzé-
sét öntheti. Illy Felséges oltalom alatt lép-
vén a' napfényre ezen díszes Hazai köny-
vetske, teljes buzgósággal azon voltak a'
munkában részt vevő Tudósok, hogy an-
nak díszét mind külső fényességével, mind
belső betsével neveljék. Ezt szerencsésen
el is érték, azon Blaschke által rézre met-
tett képekkel, mellyek az Almanáknak
elejét elfoglalván, az Olvasót szépségek-
kel telyesen meglepik, és a' Munkában
következő előadásoknak olvasására a' fi-
gyelmelességet, és vágyását felebbresztik.
Igy jelenik meg Dobozi Magyar Husnek
lőháton feleségével való futásának képe,
melly T. T. Kisfaludy Sándor Urnak hat-
hatós Magyar lelekkel leírt Regéjét, ele-
venen szembe tünteti. — Igy a' gyengé-
ded, 's elérzékenyült Zalánnaak képe, melly

Gróf Majláth János Urnak, Villi Táncz leírásának képzetét, eleveníti. — Igy Árpádnak Kapitányjaival Pannon hegyén állása, melly mintegy az Ország fundálásának idő pontja, Horváth István Urnak bővséges Historiái isméretekkel öszve szőtt lelkes előadásában, kellemetes világosságra talál. Vannak még két rézre metszett táblák, mellyek Hazánk két gyönyörű táj-jainak, úgymint: Tihannak, és Fürednek szép tekinteteiket ábrázolják. Illy kellemetes tünemények, beljebb is hasznos, és gyönyörködtető tárgyakra vezetik az Olvasót; mellyek között megkülönböztetve említjük a' folyó írásban lévőket, úgymint: Stetner Máté Urnak jeles oktató elemelkedését: „a' Magyar Aszszony törvényes tekintetben“; Gróf Teleki Jósef Urnak Historiái leírását: „Eger Várának ostroma“; Döbrentei Gábor Urnak Poétai leírását: „a' Kenyér mezei diadalom“; Gróf Majláth János Urnak Románját: a' Villi Táncz; Schedius Lajos Urnak: a' Szépség tudománya; Horváth István Urnak leírását: Árpád Pannonia hegyén; Kisfaludy Károly Urnak Drámáját: Nelsor és Amida; Szemere Pal Urnak Leveleit: a' Hivatal; Fáy András Urnak Meséit. — A' Versek között nagy figyelmet érdemel Kisfaludy Sándor Urnak Regéje: Dobozi Mihály és Hitvesse; Kisfaludy Károly Urnak: az Élet Korai; Helmecey Urnak Regéje: Szofronia és Olind. E' két utólsót azon tekintetből is a' Tudósok figyelmére móltónak tartjuk, hogy az Olaszoknak mesterséges formájára (octava rima), és pedig szoros mértékben vannak készítve. Ugyan így vagyon írva Kis János Superintendens Urnak, az Aurorához írt Verse,

és Gróf Majláth János Urnak: Országunk czimere. — Különös méltósággal, 's igaz poétai Lélekkel, Vitézi Verseken vannak készítve Horváth Endre Urnak poétai leírásai: a' Szittya időről. — De, midőn ezeket említjük, nem akarunk homályt vetni a' Munkában találtató több Versezettek, mellyek mind nagy válogatással vétettek fel, 's Szerzőiket tiszteltből legalább név szerént, ne hogy igen hosszasak legyünk jelentésünkben, megemlíteni kötelességünknek tartottuk: két Kisfaludy, Gróf Majláth János, Gróf Teleki Ferencz, és Jósef, Gróf Desseoffy Jósef, Kazinczy Ferencz, Szemere Pál, Vándorfy, (Bárczay) Kölcsey, Szent-Miklóssy, Vay Ábrahám, Vitkovics Mihály, Töltényi, Balla, Katona, Thaisz András, Szathmáry Jósef, Kis Lajos, Döbrentei Urak. Tisztelettel való említést érdemel az is, hogy a' szép Nemből: Mélt. Urnényiné N. J., Képlaky Vilma (Szemeréné), Takáts Judith (Göndörné), M. Ter. kedves darabokkal díszesíték a' gyűjteményt. Három tábla Kóták rekesztik be a' könyvet, mellyek közül az első Fáy László Urtól: Kinizsi Nótája; a' második Kisfaludy Sándor Urtól: Magyartáncz Nóta; harmadik Schreiber Károly Urtól: Magyar Nemzeti Ének Fortepiánóra, Kisfaludy Sándor Urnak Textusa szerént. Ezen díszes készületű Almanáknak gondos Rendbeszedője, és szorgalmatos Kiadója Kisfaludy Károly Ur. A' Munka 23 árkusra terjed. — Nyomtatattott Nemes Trattner János Tamásnál. Velin papirostra aranyozott metszéssel, tsinos kötetben az ára 10 for. V. Cz.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.
(Am rothen Thurm im Müller'schen Kunst-Gallerie-Gebäude Nro. 648).